

VAIKO KALBOS RAIDA. Į KĄ REIKIA ATKREIPTI DĖMESĮ?

Kiekvieno vaiko kalbos raida – individualus dalykas. Kitaip tariant, vaikas pradeda kalbėti tada, kai yra tam pasirengęs. Nors... tam tikrų dėsningumų visgi esama ir nevertėtų praleisti jų pro ausis. Tad į ką reikėtų atkreipti dėmesį vystantis vaiko kalbai normaliomis aplinkybėmis?

Pirmieji vaiko gyvenimo metai

Derėtų susirūpinti, jei...

- 1–6 mėn. kūdikis nereaguoja į triukšmą, nesuka galvytės į tą pusę, iš kurios sklinda garsas, neatsako šypsena į kalbinimą, neguguoja.
- 6–12 mėn. mažylis netaria jokių tęsiamų garsų, nebando jų jungti.
- 12 mėnesių vaikutis nerodo jokių gestų (pvz., nepamojuoja atsisveikindamas ir kt.), nesupranta jokių aplinkos daiktų pavadinimų ir nesugeba jų parodyti.

1 – 3 metai

Derėtų susirūpinti, jei...

- 1–1,5 metų vaikas naudojasi daugiau gestais nei kalba, visiškai nemėgina mėgdžioti garsų. Nesugeba įvykdyti paprastų paliepiimų.
- 2–3 metų mažylis nemoka pasakyti 2–3 elementarių žodžių sakinio.
- 3 metų vaiko kalba – tik padriki, aplinkiniams beveik nesuprantami žodžiai. Jis gali pakartoti tik tai, ką kalba kiti, bet nenaudoja jokių savų žodžių ar frazių. Dar didesnis pavojaus ženklas – jei 3 metų vaikas visiškai nekalba. Tai gali būti psichinės raidos sutrikimo ženklas. Derėtų būtinai pasikonsultuoti su logopedu ir psichologu.
- Kalba tarsi pro nosį.

4 – 7 metai

Derėtų susirūpinti, jei...

- 4 metų vaikas nesugeba atsakyti į paprastus klausimus (kas? kur? kuris?). Kalba tik 2–3 žodžių frazėmis ir visai nevartoja išplėstinių sakinių. Daugelį garsų taria neteisingai.
- Nesugeba derinti žodžių linksnių, galūnių, giminių.
- 5 metų ir vyresnis vaikas vis dar nesugeba rišliai papasakoti, ką veikė pas senelius, ką žaidė kieme ir pan. Nemoka apibūdinti daiktų, nusakyti jų spalvos, formos, paskirties.